

POWIATOWY URZĄD PRACY
W GRÓJCU

ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Grójec, 2015

Wstęp

Bezrobotni poniżej 25 roku życia to obok bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych czy niepełnosprawnych, osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z danych napływających z polskiego rynku pracy wynika, że pomimo posiadanego wykształcenia i kwalifikacji, ta grupa osób napotyka na szczególne trudności podczas procesu wejścia na rynek pracy i uzyskania zatrudnienia. Umiejętności młodych uzyskane w procesie edukacji mają istotny wpływ na ich pozycję na rynku pracy.

Niestety zauważalnym jest problem braku dopasowania kierunków kształcenia na poziomie wyższym oraz ofert pracy i oferowanych stanowisk. Zjawisko nadwyżki wielu „modnych” kierunków takich jak psychologia, stosunki międzynarodowe czy turystyka, uwydatnia zdecydowane niedobory specjalistów o wykształceniu technicznym i zawodowym. Wysokie bezrobocie wśród młodzieży jest konsekwencją systemu edukacji, ukierunkowanego na zdobywanie wiedzy teoretycznej. Polscy absolwenci to niejednokrotnie, według oceny pracodawców, osoby nieprzygotowane do świadczenia pracy. Brak im przygotowania praktycznego. Jeszcze trudniejszy start ma młodzież z terenów wiejskich. Pomimo znacznego

poprawienia warunków kształcenia mieszkańców wsi, dystans dzielący wieś i miasto w zakresie edukacji jest nadal znaczący. Nieustanny wzrost oczekiwań ze strony pracodawców wobec pracowników a także konkurencja na rynku pracy mają ogromny wpływ na sytuację oraz perspektywy zawodowe młodych Polaków. Młodzi to potencjał społeczeństwa a ich praca to także zabezpieczenie dla starszych. Obowiązujący w Polsce I filar to tradycyjny system emerytalno- rentowy, zwany systemem umowy pokoleniowej. Polega on na tym, że osoby pracujące płacą składki, a z nich państwowy zakład ubezpieczeń na bieżąco wypłaca emerytury tym, którzy już zakończyli pracę. Składki nie są inwestowane i nie pracują jak kapitał, czyli nie jest możliwe ich pomnażanie z korzyścią dla następnych pokoleń. Nowoczesne społeczeństwo charakteryzuje się wzrostem długości życia z jednej strony i zmniejszaniem się wskaźnika urodzin z drugiej. Aktywizacja zawodowa tej grupy wiekowej powinna być zatem sprawą priorytetową. Warto więc pokusić się o wzmożone działania mające na celu ułatwienie młodym osobom wejście na rynek pracy oraz zniwelowanie lub uniknięcie wykluczenia społecznego, spowodowanego brakiem aktywności zawodowej.

II. Analiza sytuacji na rynku pracy osób do 25 roku życia

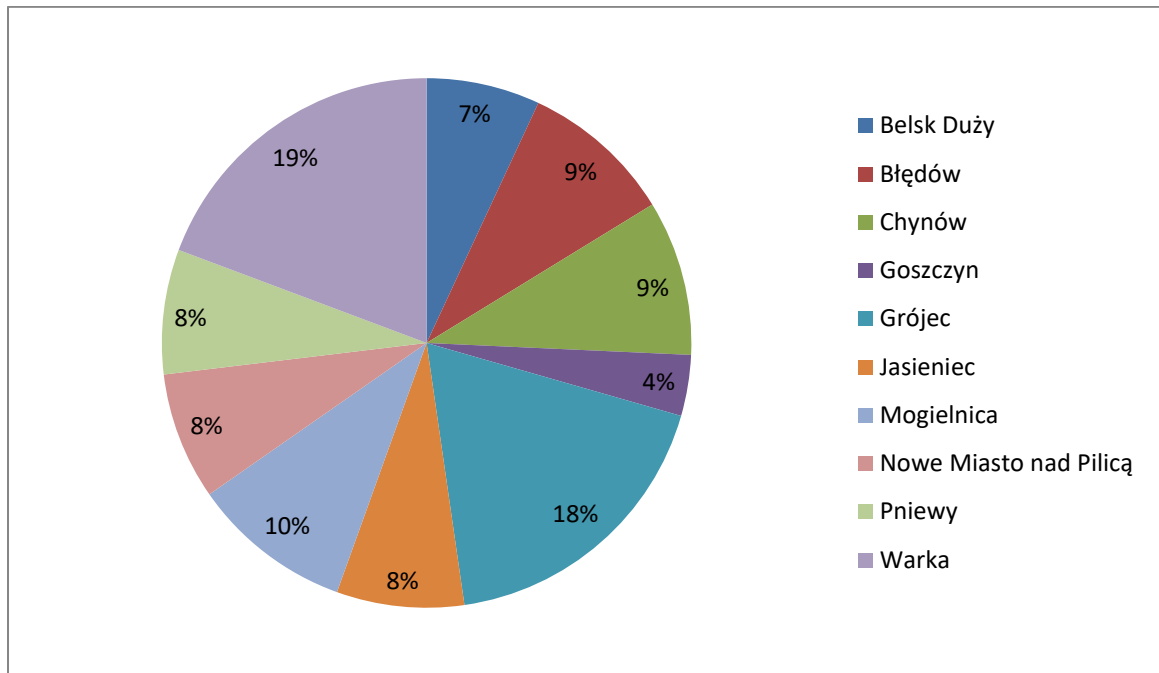
Z danych statystycznych wynika, że na koniec 2014r. w Powiecie Grójeckim zarejestrowanych było 2699 os. bezrobotne, w tym 1336 K, co stanowi 49,5 % ogółu bezrobotnych, a stopa bezrobocia wynosiła 6,5% (X 2014r). Na koniec 2014r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych tworzyły osoby: długotrwale bezrobotne -1289 osób (47,7%) w tym 638K(49,4%tej populacji); bezrobotni do 30 r.ż. 957 (36%), w tym 524 K (55%tej populacji);bezrobotni do25r.ż. 591 (21,9%) w tym 323 K (55 % tej populacji); bezrobotni powyżej 50 r.ż. - 897 osoby (25,3%) w tym 327K (36,4%tej populacji). W roku 2013 zarejestrowało się 4616 bezrobotnych, w tym: 2266 K (49,1%) ; 2364 (51,2 %), bezrobotnych do 30 r.ż.; 1495 (32,4%) do 25r.ż oraz 789 (17,1%) bezrobotnych powyżej 50 r.ż. W podanym okresie wyłączono z ewidencji 4829 bezrobotnych, w tym: 2351 K (48,7%) , 2335 (48,3%) bezrobotnych do 30 r.ż., 1519 (31,5%) i 748 (15,5%) bezrobotnych powyżej 50 r.ż. Należy tu podkreślić, że zarówno napływ i odpływ bezrobotnych do 30 r. ż. jest bardzo wysoki w stosunku do wielkości populacji bezrobotnych w tej kategorii.

Liczba osób do 25 r. ż. wynosiła : w 2010r. - 795 (23,1%), w 2011r. – 794 (23,1%), w 2012r.–882 (23,4%) , w 2013r. 897 (25,3%) oraz w 2014r. 591(21,9%). Jak widać z danych statystycznych liczba bezrobotnych do 25 r.ż. systematycznie od 2011 r. wzrastała, nieznaczny spadek e tej kategorii zarejestrowano w 2014r. Martwić może fakt, że ok. 4% bezrobotnych do 25 r.ż. posiada prawo do zasiłku zaś 67,2% nie posiada stażu zawodowego. Odnotowuje się również, że najliczniejszą grupą w tej kategorii są osoby nie posiadające doświadczenia zawodowego i kwalifikacji zawodowych (62,6%) oraz 38,4% to długotrwale bezrobotni. Udział procentowy tej populacji w w/w kategoriach utrzymuje się na lokalnym rynku pracy od roku 2010. Niewielki spadek bezrobotnych do 25 r.ż. w 2014 r. wynika z efektywności programów realizowanych dla tej populacji w roku 2014 r.

W podziale na gminy sytuacja przedstawia się następująco:

- w gminie Belsk Duży – 41 osób do 25 roku życia, które stanowią 6,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Błędów – 55 osób do 25 roku życia, które stanowią 9,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Chynów –56 osób do 25 roku życia, które stanowią 9,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Goszczyn –22 osoby do 25 roku życia, które stanowią 3,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Grójec –108 osób do 25 roku życia, które stanowią 18,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Jasieniec – 46 osób do 25 roku życia, które stanowią 7,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Mogielnica –58 osób do 25 roku życia, które stanowią 9,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Nowe Miasto – 46 osób do 25 roku życia, które stanowią 7,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Pniewy – 45 osób do 25 roku życia, które stanowią 7,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej,
- w gminie Warka – 114 osób do 25 roku życia, które stanowią 19,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z tej grupy wiekowej.

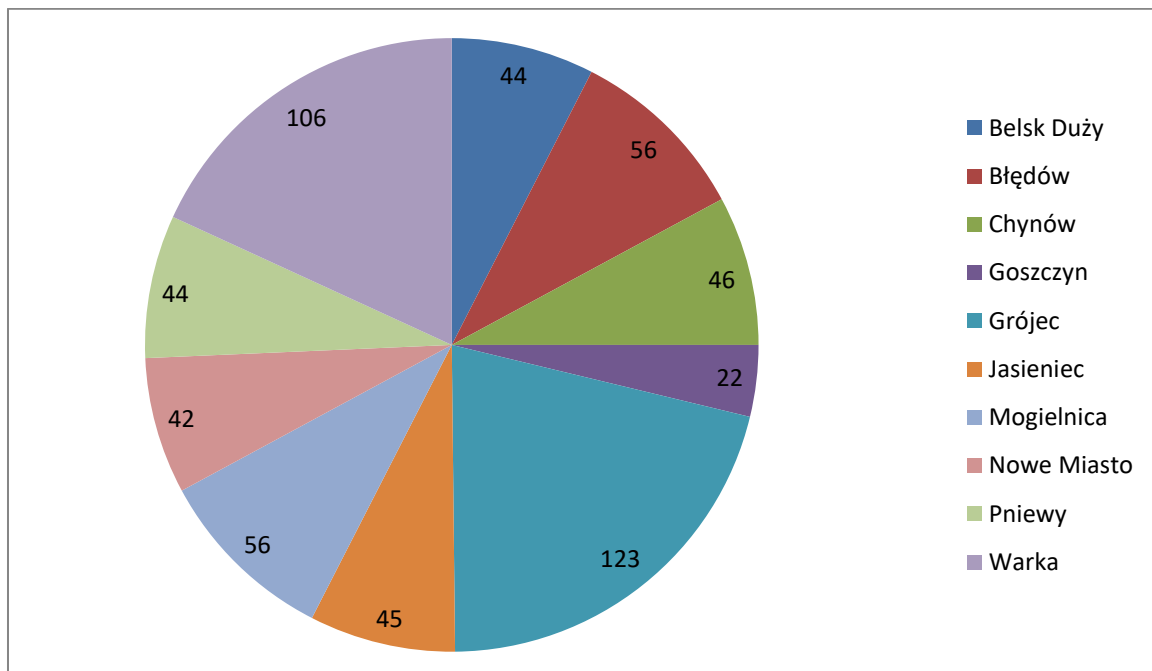
Wykres 1. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia w poszczególnych gminach powiatu grójeckiego

W ewidencji osób bezrobotnych grupa osób do 25 roku życia, bez doświadczenia zawodowego to 586 osób, które stanowią 99,1% osób z badanej grupy wiekowej oraz 21,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

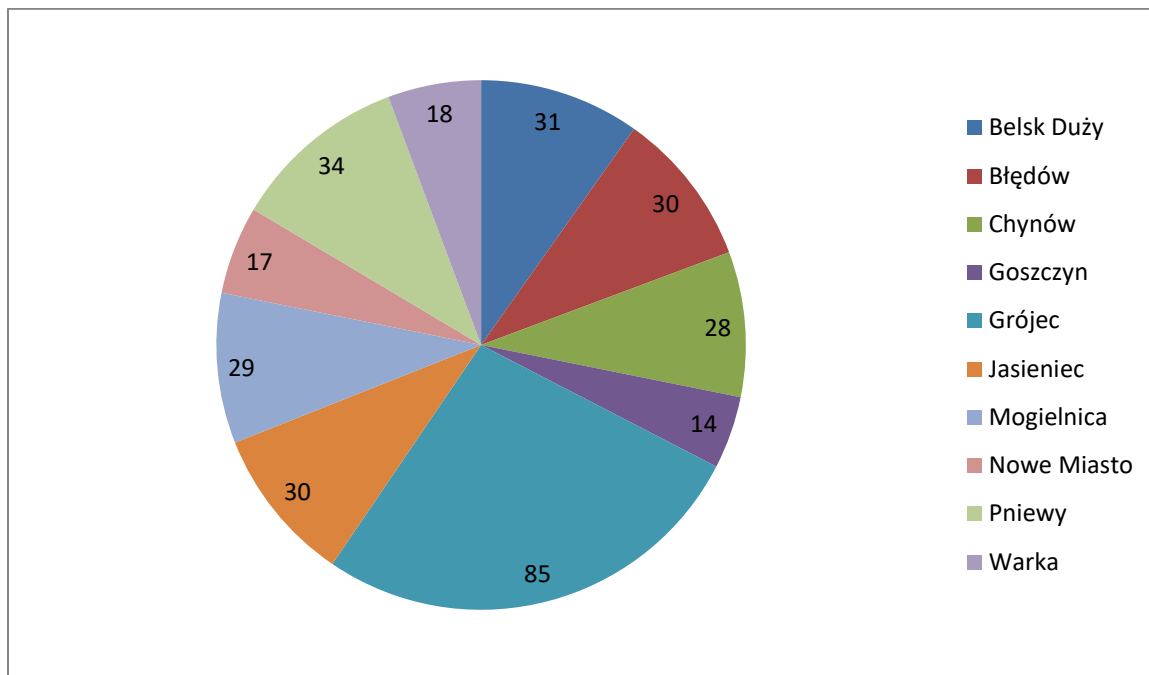
W podziale na gminy powiatu sytuacja zobrazowana jest na wykresie 2 :

Wykres 2. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia, bez doświadczenia zawodowego w poszczególnych gminach powiatu grójeckiego.

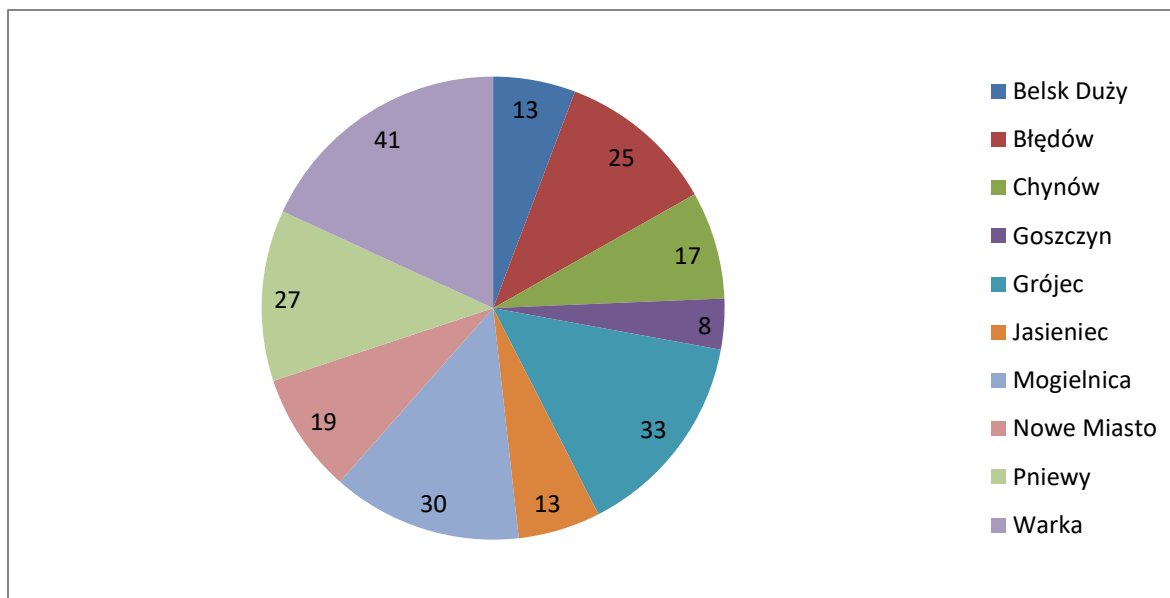
Osoby do 25 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych to grupa 370 osób, stanowiąca 62,6% badanej grupy wiekowej oraz 13,7% ogółu zarejestrowanych osób. W podziale na gminy powiatu sytuacja zobrazowana jest na wykresie 3:

Wykres 3. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych w poszczególnych gminach powiatu grójeckiego

Osoby długotrwale bezrobotne, do 25 roku życia to grupa 227 osób, stanowiąca 38,4% osób badanej grupy wiekowej oraz 8,4% ogółu zarejestrowanych osób. W podziale na gminy powiatu sytuacja zobrazowana jest na wykresie 4:

Wykres 4. Struktura długotrwale bezrobotnych do 25 roku życia w poszczególnych gminach powiatu grójeckiego

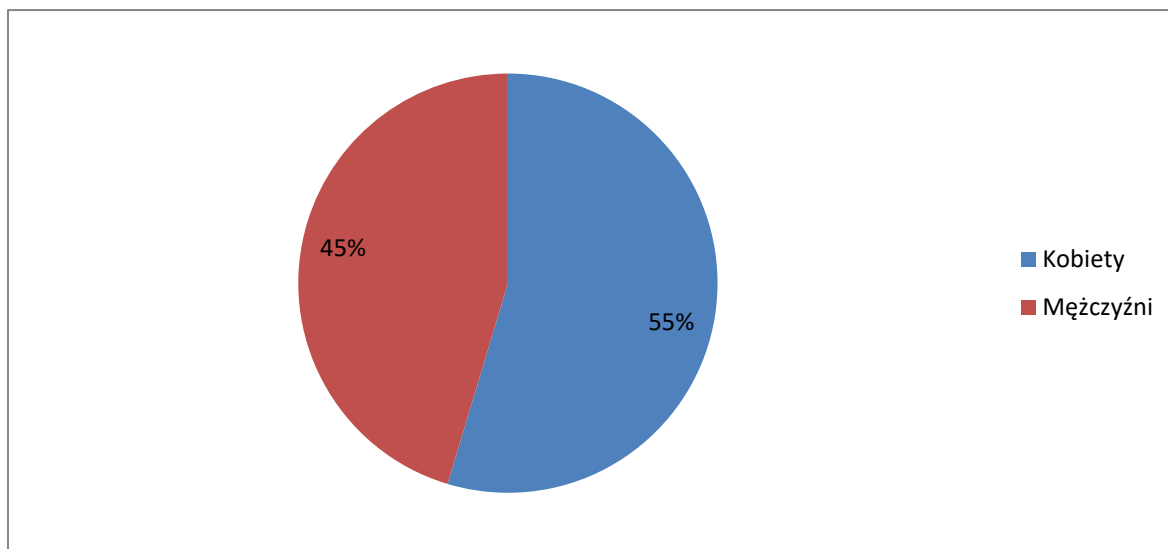
Struktura grupy 591 osób do 25 roku życia, według płci przedstawia się następująco i zobrazowana została na wykresie 5:

- kobiety-323 osoby, które stanowią 55% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z grupy

wiekowej do 25 roku życia,

- mężczyźni-268 osób, którzy stanowią 45 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z grupy.

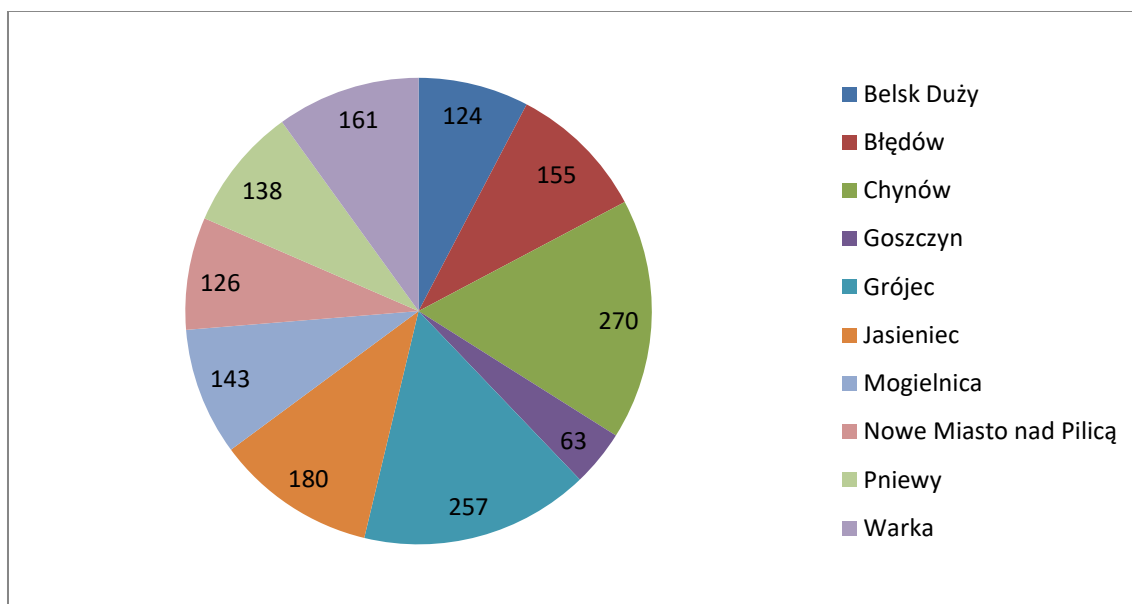
Wykres 5. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia według płci.

Osoby do 25 roku życia zamieszkałe na terenach wiejskich to grupa 432 osób , stanowiąca 73,09 % badanej grupy wiekowej oraz 26.98% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi .

W podziale na gminy powiatu sytuacja zobrazowana jest na wykresie 6 :

Wykres 6. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia zamieszkałych na wsi w poszczególnych gminach powiatu grójeckiego

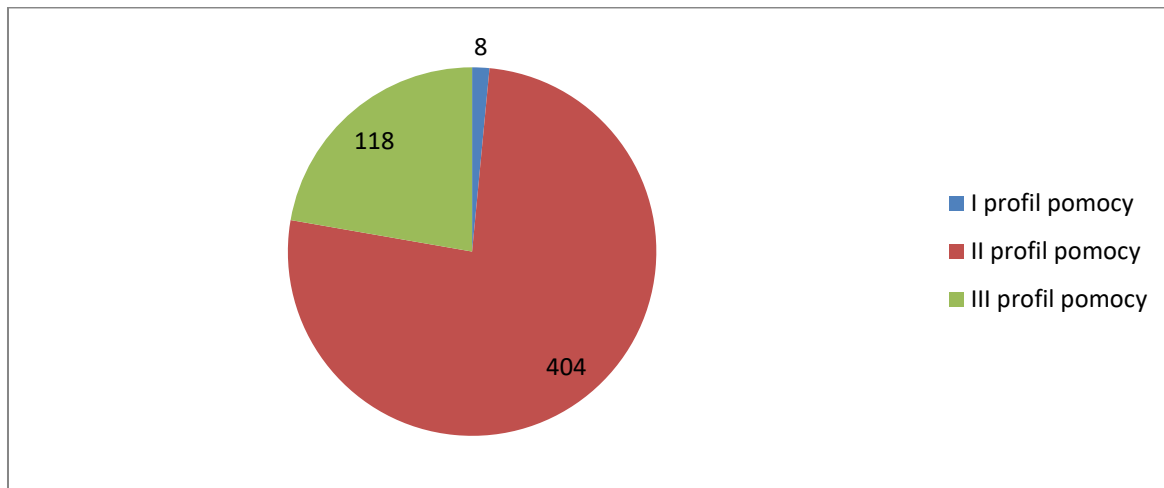

W grupie bezrobotnych do 25 roku życia liczącej 591 osób , 563 bezrobotnym z tej grupy określono następujący profil pomocy :

- I profil pomocy - 8 bezrobotnych tj. 1,42 % z grupy wiekowej
- II profil pomocy - 404 bezrobotnych tj. 71,75% z grupy wiekowej
- III profil pomocy - 118 bezrobotnych tj. 20,9 % z grupy wiekowej

Powyższe profile określają, że prawie 72% bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grójcu to bezrobotni którzy potrzebują wsparcia w postaci usług, instrumentów rynku pracy oraz innych form pomocy określonych w ustawie w wejściu na rynek pracy.

Wykres 7. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia wg ustalonego profilu pomocy

Analiza danych statystycznych wskazuje, że osoby bezrobotne do 25 roku życia, to grupa licząca 591 osób stanowiące 21,89 % ogółu zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grójcu osób. Wśród nich aż 99,1% to osoby bez doświadczenia zawodowego, stanowiące 21,7% ogółu wszystkich zarejestrowanych.

Kolejną liczną grupą są osoby do 25 roku życia bez kwalifikacji zawodowych. Stanowią one 62,6% omawianej grupy wiekowej. Z kolei osoby długotrwale bezrobotne do 25 roku życia to 227 osób, stanowiących 38,4% analizowanej grupy wiekowej oraz 8,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Jak wynika z danych liczbowych wielu młodych, pozostających bez zatrudnienia nie posiada kwalifikacji zawodowych, wymaganych na rynku pracy. Osoby do 25 roku życia, przede wszystkim z racji wieku, nie mogą wykazać się posiadaniem bogatego doświadczenia zawodowego.

Analizowana grupa wiekowa stanowi wysoki odsetek osób bez zatrudnienia, wobec których Powiatowy Urząd Pracy w Grójcu winien skierować w szczególności działania aktywizujące, pozwalające uzyskać doświadczenie praktyczne na stanowisku pracy, uzyskać lub uzupełnić posiadane kwalifikacje zawodowe oraz wspierać tych bezrobotnych w podejmowaniu działalności gospodarczej.

III. Wnioski

Dane statystyczne, raporty oraz opinie ekspertów dotyczące sytuacji na rynku pracy osób z omawianej grupy wiekowej wskazują, iż koniecznym jest ich aktywizacja oraz wzmocnienie działań mających na celu ułatwienie wejścia tych osób na rynek pracy i podjęcia czynnego życia zawodowego. Analizy rynku pracy alarmują, że coraz większa liczba ludzi młodych ma problemy z podjęciem zatrudnienia. Czynnikiem podstawowym, mającym bezpośredni wpływ na tą trudną sytuację jest przede wszystkim brak doświadczenia zawodowego i niedostosowanie uzyskanego w toku edukacji zawodu do aktualnego zapotrzebowania na rynku pracy oraz do oczekiwań pracodawców.

Ustalenie właściwej ścieżki rozwoju zawodowego i dostosowanie form aktywizacji do indywidualnych potrzeb osoby bezrobotnej, winno być wsparte działaniami ukierunkowanymi na uzupełnienie lub uzyskanie poszukiwanych na rynku pracy kwalifikacji zawodowych.

Obecnie coraz większe znaczenie na rynku pracy ma doświadczenie zawodowe, które niejednokrotnie determinuje przychylność pracodawcy wobec potencjalnego pracownika.

Działania wspierające rozwój zawodowy młodych osób, wkraczających na rynek pracy powinny zatem uwzględniać potrzebę uzyskania przez „debiutantów” tak wymaganego przez pracodawców doświadczenia.

Biorąc pod uwagę rozmiar i ciężar gatunkowy problemu, warto pokusić się o wzmożone działania, mające na celu ułatwienie młodym osobom wejście na bardzo wymagający rynek pracy oraz zniwelowanie lub choćby złagodzenie skutków wykluczenia społecznego, spowodowanego brakiem aktywności zawodowej.

Według stanu na 31.12.2014 r. w rejestrze bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu pozostawało 591 osób w wieku do 25 roku życia. Osoby młode stanowiły 21,89 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród omawianej grupy wiekowej zdecydowanie przeważały kobiety, stanowiące 54 % grupy osób do 25 -go roku życia. Biorąc pod uwagę wcześniejsze uprawnienia emerytalne kobiet niż mężczyzn, przewaga ta jest znacząca i świadczy o zdecydowanie niższej aktywności zawodowej młodych kobiet.

IV. Propozycje rozwiązań problemu zawodowego

Formy wsparcia planowane do rozwiązania problemu zawodowego grupy docelowej to:

- **kontakt z pośrednikiem pracy lub doradcą zawodowym pełniącym funkcję doradcy klienta** umożliwi osobie długotrwale bezrobotnej uzyskanie wiedzy jak poruszać się po na rynku pracy, gdzie szukać pracy, jak szukać pracy, jak i gdzie podnieść swoje kwalifikacje, jak przygotować dokumenty aplikacyjne, jak rozmawiać z pracodawcą, z jakich form wsparcia może skorzystać w urzędzie pracy. Ponadto objęcie wsparciem przez pośrednika i doradcę spowoduje, że długotrwale bezrobotny będzie czuł się lepiej na rynku pracy, uwierzy we własne siły, zwiększy się jego poziom samooceny, poczucie własnej wartości, motywacji do poszukiwania pracy, odpowiedzialności. Dla każdego z bezrobotnych przed przystąpieniem do programu zostanie ustalony profil pomocy na podstawie, którego opracowany zostanie IPD.

- **bon stażowy i staże** - stanowią gwarancję skierowania młodego bezrobotnego na staż do wskazanego przez samego bezrobotnego pracodawcy. Warunkiem skierowania na staż jest zobowiązanie się pracodawcy do zatrudnienia bezrobotnego po odbytych stażu. Rozwiązanie to pozwoli na zdobycie przez młodego człowieka rocznego doświadczenia zawodowego – (6 miesięcy stażu + 6 miesięcy zatrudnienia). Bezrobotny odbywać będzie staż na zasadach takich jak to wynika z dotychczasowych przepisów, a zatem np. uzyska stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych.

- **bon szkoleniowy** - stanowi gwarancję sfinansowania wskazanego przez bezrobotnego szkolenia niezbędnego do podjęcia zatrudnienia oraz dodatkowych kosztów, takich jak koszty dojazdu czy zakwaterowania, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia,

- **bon zasiedleniowy** – bezrobotni będą mogli otrzymać bon na zasiedlenie w kwocie nie wyższej niż dwukrotność przeciętnego wynagrodzenia za pracę, który pozwoli na pokrycie kosztów związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Bezrobotny otrzymujący bon

zobowiązany będzie do utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy w okresie do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu,

- roboty publiczne i prace interwencyjne - w znacznym stopniu są oszczędnością i zachętą dla pracodawcy, a także nieocenioną pomocą dla osoby bezrobotnej, dla której będzie to powrót na rynek pracy po długiej przerwie. Pomagają rzeczywiście znaleźć zatrudnienie i pewność w wykonywaniu pracy. W ramach tych form aktywizacji możliwa będzie również reintegracja zawodowa bezrobotnych. Umożliwi bezrobotnym legalne zatrudnienie przez okres co najmniej 6 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatrudnienie tych bezrobotnych będzie miało także pozytywny wpływ na rodziny uczestników, umożliwi wyjście z marazmu, ubóstwa oraz ustabilizuje sytuację materialną.